ΤΟ ΛΥΚΟΦΩΣ ΤΟΥ ΧΙΤΛΕΡ

Τὸ τέλος τοῦ Γ' Ράιχ

καὶ τῆς Ἰταλίας τοῦ Ντοῦτσε

71ον

"Αν — γράφει ὁ Μπαντίνι, ὁ ντοῦτσε εἶχε πραγματικὰ τὴν πρόθεσι ν' ἀγωνισθῆ μέχρις ἐσχάτων δὲν θὰ χασομεροῦσε στὸ Κόμο καὶ ὕστερα στὸ Μενάτζιο. Θὰ ἔφευγε κατ' εὐθεῖαν γιὰ τὸ «μέτωπο».

Ἀλλὰ δὲν εἶχε — ἀποφαίνεται κατηγορηματικὰ ὁ Φράνκο Μπαντίνι — αὐτὴ τὴ πρόθεσι. Εἶχε ἤδη λάβει τὴν ἀπόφασι νὰ καταφύγη στὴν Ἐλβετία. Τὸν ἀπασχολοῦσε ἔμμονα ἡ ἰδέα τῆς φυγῆς, ὄχι ἡ σκέψη πὼς θὰ μποροῦσε νὰ συνεχίση τὸν φασισμό.

Πρὶν φύγη, ἀργὰ τὴ νύχτα, φέρεται πὼς ἔγραψε μὲ μπλὲ μολύβι, ἕνα γράμμα γιὰ τὴ γυναίκα του ποὺ τὴν ἴδια νύκτα θὰ ἐπιχειροῦσε νὰ περάση τὰ σύνορα.

Τὸ γράμμα ἐκεῖνο ἐξηφανίσθη. Ἡ ντόνα Ρακέλε ἰσχυρίζεται πὼς τὸ ἔσχισε, γιατὶ τάχα φοβήθηκε πὼς μποροῦσε νὰ ἐπιδεινώση τὴ θέση της ἂν εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ πέση στὰ χέρια τῶν παρτιζάνων. Δύσκολα, ὅμως νὰ παραδεχθῆ πὼς ἡ τύχη της, ἂν πραγματικὰ τὴν συνελάμβαναν οἱ παρτιζάνοι τῆς ἐπιτροπῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἰταλίας, θὰ ἐκρέμετο ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ γράμμα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ντόνα Ρακέλε ἰσχυρίσθη ἐκ τῶν ὑστέρων ὅτι πρὶν τὸ σχίση, ἀπεστήθησε τὸ γράμμα τοῦ ἄντρα της καὶ ὅτι τὸ ἴδιο ἔβαλε νὰ κάνουν καὶ τὰ παιδιά της. Κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς της, ὁ Μουσολίνι τῆς ἔγραφε:

«Ἀγαπητὴ Ρακέλε, ἰδοὺ ἐγὼ στὴ τελευταία φάσι τῆς ζωῆς μου στὴν τελευταία σελίδα τοῦ βιβλίου της. Ἴσως νὰ μὴν ἰδωθοῦμε ποτὲ πιά, γι' αὐτὸ καὶ σοῦ γράφω καὶ σοῦ στέλνω αὐτὸ τὸ γράμμα. Σοῦ ζητῶ συγγνώμην γιὰ ὅλο τὸ κακὸ ποὺ χωρὶς νὰ θέλω σοῦ ἔκανα. Ξέρεις ὅμως πὼς ἤσουν ἡ μόνη γυναίκα ποὺ ἀγάπησα ἀληθινά. Σοῦ τὸ ὁρκίζομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ψυχῆς τοῦ Μπροῦνο μας. (Σημ. ὁ Μπροῦνο ἦταν ὁ υἱὸς τοῦ ντοῦτσε ποὺ ὑπηρετῶν ὡς ἀεροπόρος, εἶχε φονευθῆ σ' ἕνα ἀεροπορικὸ δυστύχημα). Ἐγὼ πρόκειται νὰ πάω στὸ Βαλτελίνο (σημ.: τὸ ὀχυρὸ τῶν ἰταλικῶν Ἄλπεων). Ἐσὺ κύτταξε νὰ περάσης μὲ τὰ παιδιὰ τὰ ἐλβετικὰ σύνορα. Ἐκεῖ στὴν Ἐλβετία μπορεῖτε νὰ ξαναφτιάξετε τὴ ζωή σας. Ἐλπίζω νὰ σᾶς ἐπιτρέψουν οἱ Ἐλβετοὶ νὰ καταφύγετε στὸ ἔδαφός τους, γιατὶ πάντοτε τοὺς ἐβοήθησα καὶ γιατὶ ἐσεῖς δὲν ἔχετε καμμιὰ σχέσι μὲ τὴν πολιτική.

Ἂν γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο σᾶς ἀρνηθοῦν τὴν ἄδεια νὰ μπῆτε στὸ ἐλβετικὸ ἔδαφος, θὰ πρέπει νὰ πᾶτε νὰ παραδοθῆτε στοὺς συμμάχους, ποὺ ἴσως φανοῦν πιὸ γενναιόψυχοι ἀπὸ τοὺς Ἰταλούς. Σοῦ ἐμπιστεύομαι τὰ δυὸ μικρά μας, τὴν Ἄννα καὶ τὸ Ρομάνο. Ξέρεις πόσο τ' ἀγαπῶ. Ὁ Μπροῦνο μας, ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ὅπου εὑρίσκεται, θὰ μᾶς βοηθήση. Σὲ φιλῶ καθὼς καὶ τὰ παιδιά, ὁ Μπενίτο σου. Κόμο, 27 Ἀπριλίου 1945, ἔτος 22ον τῆς φασιστικῆς χρονολογίας».

ΑΠΟ ΜΝΗΜΗΣ

Τὸ γράμμα αὐτό, ποὺ ἡ Ρακέλε τὸ ὑπαγόρευσε ἀργότερα ἀπὸ μνήμης, δύσκολα μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ παραδεχθῆ γιὰ ἀληθινό. Ἐν πρώτοις φέρει ἡμερομηνία 27 Ἀπριλίου ἐνῶ δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ εἶχε γραφῆ τὸ ἀργότερο τὴν νύκτα τῆς 25ης πρὸς τὴν 26ην Ἀπριλίου.

Καὶ ἔπειτα ὑπάρχει μιὰ κραυγαλέα ἀντίφασις: Πὼς ὁ Μουσολίνι θὰ ἔγραφε πὼς «βρισκόταν στὴ τελευταία σελίδα τοῦ βιβλίου τῆς ζωῆς του», ὅταν στὸ ἴδιο γράμμα, ἔγραφε πὼς θ' ἀναχωροῦσε γιὰ τὸ Βαλτόλινο κι' ἀπὸ ἐκεῖ προφανῶς γιὰ τὴ Γερμανία; Καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα: Ὁ ντοῦτσε φέρεται πὼς ἔγραφε στὴ γυναίκα του νὰ πάη ἐν ἀνάγκῃ νὰ παραδοθῆ μὲ τὰ δυὸ μικρὰ παιδιά τους στοὺς «συμμάχους». Ἡ λέξις ὅμως αὐτὴ εἶναι ἐντελῶς ἀπίθανη στὸ στόμα τοῦ Μουσολίνι.

"Ἂς παραβλέψωμε, ὅμως γράφει στὸ βιβλίο του ὁ Μπαντίν, αὐτὲς τὶς ἀνωμαλίες καὶ ἂς ἐξετάσωμε τὴ μαρτυρία τῆς Ρακέλε Μουσολίνι στὸ σύνολό της. Ἡ κυρία Μουσολίνι ἰσχυρίζεται πὼς ἔλαβε τὸ γράμμα τοῦ ἄντρα της «κατὰ τὶς 2 τὸ πρωΐ» πὼς τὸ διάβασε στὰ νυσταγμένα παιδιά της καὶ πὼς ὕστερα τηλεφώνησε στὴ νομαρχία. Ὕστερα ἀπὸ μισὴ ὥρα ἰσχυρίζεται πὼς ἄκουσε στὸ τηλέφωνο τὴ φωνὴ τοῦ Γκάττι. Σὲ λίγο τῆς μίλησε ἀπὸ τὸ τηλέφωνο ὁ Μουσολίνι.

Ἡ συνδιάλεξις, ὅπως τουλάχιστον τὴν παρουσιάζει ἡ ντόνα Ρακέλε, ἦταν πολὺ μελαγχολική. Ὁ Μουσολίνι ἦταν πολὺ πικραμένος καὶ φαινόταν νὰ εἶχε χάσει τελείως τὸ θάρρος του. Σὲ μιὰ ὡρισμένη στιγμὴ ἀνέκραξε: «Δὲν ὑπάρχει πιὰ κανένας στὸ πλευρό μου. Ἔχω ἐγκαταλειφθῆ μόνος, Ρακέλε, καὶ βλέπεις πὼς ὅλα ἔχουν τελειώσει γιὰ μένα». Τὸν μικρὸ Ρομάνο, ὅπως τουλάχιστον ἰσχυριζόταν ἡ μητέρα του, τὸν ἔπιασαν τὰ κλάμματα, ὅταν τοῦ ἔδωσε τὸ ἀκουστικό, γιὰ νὰ πῆ δύο τελευταία λόγια στὸν πατέρα του. Ὕστερα, κατὰ τὴν ἴδια πάντοτε ἔκδοσι, τὴν ἐκδοχὴ ποὺ ὑποστηρίζει ἡ ντόνα Ρακέλε, ὁ Μουσολίνι τῆς εἶπε πὼς ἔπρεπε νὰ μιλήση μὲ τὸ Γερμανὸ ἀρχηγὸ τῆς συνοδείας του καὶ κατέβασε τὸ ἀκουστικὸ ἀφοῦ ἀποχαιρέτησε τὴ γυναίκα του. Ἡ ὥρα λέει ἡ κυρία Μουσολίνι ἦταν περίπου 2 καὶ 45 τὸ πρωΐ.

ΝΤΟΝΑ ΡΑΚΕΛΕ

Στὶς 3 ἀκριβῶς ἡ ντόνα Ρακέλε ἀνεχώρησε μὲ τὰ δύο ἀνήλικα παιδιά της γιὰ τὰ σύνορα, τὸ σχέδιό της ὅμως γιὰ τὴν Ἐλβετία ἀπέτυχε καὶ ἀναγκάσθηκε νὰ ἐπιστρέψη στὸ Κόμο μεταξὺ τῆς 5ης καὶ τῆς 7ης πρωϊνῆς.

Ἐκεῖ τῆς εἶπαν πὼς ὁ Μουσολίνι εἶχε ἀναχωρήσει. Ἡ ντόνα Ρακέλε δὲν τὸν ξανάδε. Ἡ τελευταία φορὰ ποὺ τὸν εἶδε ἦταν στὶς 17 Ἀπριλίου, πρὸ δέκα περίπου ἡμερῶν. Αὐτὴ τουλάχιστον εἶναι ἡ ἐπίσημος ἐκδοχή, ποὺ κανεὶς δὲν τὴν διέψευσε.

Καὶ ὅμως εἶναι πλαστή. Τὴν ἴδια ἐκδοχὴ ἡ ντόνα Ρακέλε τὴν ἐπανέλαβε τρεῖς φορὲς ἀφηγουμένη τὴν ζωή της.

Ἡ πρώτη ἀφήγησις ἐδημοσιεύθη σὲ συνέχειες στὴν ἐφημερίδα «Τέμπο» τὸν Ἰούνιο καὶ τὸν Ἰούλιο τοῦ 1948. Λίγο ἀργότερα κυκλοφοροῦσαν ὑπὸ μορφὴ βιβλίου καὶ μὲ τὸν τίτλο «ἡ ζωή μου μὲ τὸν Μπενίτο» τὰ ἀπομνημονεύματα τῆς Ρακέλε ἔκδοσις Μονταντόρι. Γιὰ τρίτη φορὰ ἡ ντόνα Ρακέλε ἔλαβε τὸν λόγο τὸ 1958 μὲ τὴ μακρὰ συνέντευξι ποὺ τῆς πῆρε ἡ Ἀνίτα Πενσόττι καὶ ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ περιοδικὸ Ὄτζι μὲ τὸν τίτλο «Μπέν, ὁ ἄντρας μου».

Καὶ τὶς τρεῖς φορὲς ἡ ντόνα Ρακέλε δὲν παρέλειψε ν' ἀναφέρη «τὸ τελευταῖο γράμμα», χωρὶς νὰ καθορίση ποῦ βρισκόταν κι' ἂν εἶχε περισωθῆ.

Στὸν 4ο τόμο τῆς μνημειώδους ἐγκυκλοπαιδείας «Μουσολίνι», ποὺ συνέγραψε ὁ Ντουίλιο Σούσμελ κι' ὁ Τζόρτζιο Πένι, μνημονεύεται στὶς ὑποσημειώσεις τὸ γράμμα τοῦ Μουσολίνι, πρὸς τὴ γυναίκα του μὲ τὸν ἀκόλουθο ὑπομνηματισμό;

«Τὸ γράμμα εἶναι στὴν οὐσία του αὐθεντικὸ (δηλαδὴ γράφηκε πραγματικά), δὲν μποροῦμε ὅμως νὰ ἐγγυηθοῦμε τὴν ἀπόλυτη ἀκρίβεια τῆς φρασεολογίας δεδομένου ὅτι ἡ ντόνα Ρακέλε τὴν ἀπέδωσε ἀπὸ μνήμης, ὕστερα ἀπὸ δύο ὁλόκληρα χρόνια δεδομένου ὅτι μετὰ τὴ σύλληψι της στὸ Κόμο κατέστρεψε τὸ γράμμα, ἀφοῦ πρῶτα, ὅπως ἰσχυρίζεται τὸ ἔμαθε ἀπ' ἔξω κι' ἔβαλε καὶ τὰ δυὸ μικρὰ παιδιά της νὰ τὸ ἀποστηθίσουν».

Ὅσοι ἀναδημοσίευσαν ἢ ἀνέφεραν αὐτὸ τὸ κείμενο, δὲν ἀμφέβαλαν ποτὲ περὶ τῆς γνησιότητός του. Ἔχομε νὰ κάνωμε μὲ μιὰ κλασσικὴ περίπτωση ἱστορικῶν γεγονότων, τῶν ὁποίων ἡ ἀλήθεια καθιερώνεται μὲ τὴν ἐπανάληψι.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρὶν γράψει ἢ ὑπαγορεύσει τὰ ἀπομνημονεύματά της, ἡ ντόνα Ρακέλε περιέπεσε σὲ ἀντίφασι πρὸς τὴν ἐκδοχή, ποὺ ὑποστηρίζει. Ἡ ἀγαθὴ φύσις της τῆς φλάσορς Ρομανιόλας χωρικῆς τὴν ἐπρόδωσε στὰ τέλη τοῦ Ἀπριλίου 1947.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΑΘΑΝ. Μ. ΖΩΓΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Δέχεται καθημερινῶς στὸ ἰατρεῖο του
ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ — ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ 139
ΤΗΛΕΦ. 220-044

ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
χειρ. οδοντιατρος
ακτινογραφιες
ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 24-ΚΑΝΑΚΑΡΗ-ΤΗΛ: 223.746
ΔΕΧΕΤΑΙ ΕΠΙ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙ

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ
Λεπτομερὴς ἔλεγχος, ἀκουστικῆς ἱκανότητος
ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΣ
ΑΠΟ ΩΡΑ 5.30 — 8.30 ΤΗΛ. 224-747
ΕΡΜΟΥ 56 — 58

ΑΝΤ. Π. ΚΟΣΚΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Δέχεται καθ' ἑκάστην εἰς τὸ ἰατρεῖον του Κορίνθου—Παντονάσσης 48 Επι συνεντευξει
ΤΗΛΕΦ 220 878

ΝΕΟΝ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΧΡΗΣΤΟΥ Ι. ΑΡΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΙΑΤΡΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΟΥ — ΡΑΔΙΟΛΟΓΟΥ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α' 11 — (1ος ὄροφος)
ΤΗΛ. 274 058 — ΠΑΤΡΑΙ

ΑΝΔΡ. Γ. ΣΚΑΝΑΒΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ — ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
Ειδικευθεὶς ἐπὶ τετραετίαν εἰς τὰς Ἰατρικὰς Σχολὰς CARDIFF καὶ MANCHESTER ΑΓΓΛΙΑΣ
Δέχεται καθημερινῶς 8 — 1 καὶ 4.30' — 8 πλὴν Σαββάτου ἀπογεύματος, Ἀράτου 17 — 19 (Πλατεία Ὄλγας)
ΤΗΛΕΦ. Ἰατρείου καὶ οἰκίας 220-520

ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»
ΜΟΝΑΔΑ ΤΕΧΝΗΤΟΥ ΝΕΦΡΟΥ
& ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
Dr ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Π. ΤΡΙΓΚΑ
ΕΙΔΙΚΟΥ ΝΕΦΡΟΛΟΓΟΥ — ΠΑΘΟΛΟΓΟΥ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 3
ΤΗΛΕΦ ΙΑΤΡΟΥ 270-917
ΑΣΘΕΝΩΝ 270-939
ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ: 222230—31—32—33

ΝΕΟΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΝ
Ο ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Ἀφιχθεὶς ἐξ Ἀμερικῆς, ἔπειτα ἀπὸ πολύμηνον ἐπιστημονικὴν παρακολούθησιν, ἐγκατεστάθη καὶ δέχεται ἐπὶ συνεντεύξει, γωνία
ΚΟΡΙΝΘΟΥ — ΠΑΤΡΕΩΣ 51, (1ος ὄροφος)
ΤΗΛΕΦ. 221-935
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΑΤΑ — ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Dr ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ — ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
(Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ)
REGISTRAR OF ST. JOHN'S HOSPITAL FOR DISEOSES OF THE SKIN, UNIVERSITY OF LONDON
Δέχεται εἰς τὴν Ἀθήνα Σκουφᾶ 35 καὶ Βουκουρεστίου τηλέφ. 3619-542, καθ' ἑκάστην 6—8.30 πλὴν Σαββάτου

ΔΗΜ. Α. ΣΑΜΟΥΡΗΣ
ΜΑΙΕΥΤΗΡ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
Μαιευτικαὶ — Γυναικολογικαὶ Παθήσεις — Στείρωσις
Δέχεται καθημερινῶς 9—1 π.μ. καὶ 5.30—8 μ.μ. καὶ Σάββατο 9—2 μ.μ.
ΙΑΤΡΕΙΟΝ ΑΡΑΤΟΥ 20 (3ος ὄροφος)
Τηλέφωνα: 223-071, 323-218 καὶ 325-135

ΝΕΑ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ
ΔΗΜ. ΒΑΣ. ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ
ΙΑΤΡΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΟΥ — ΡΑΔΙΟΛΟΓΟΥ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 16—18 — ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΛΓΑΣ
Παραπλεύρως Α' Ἀστυνομικοῦ Τμήματος
Τηλ. 221-220. Τηλ. οἰκίας 321-065 ἢ 429-093
ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΦΟΡΗΤΟΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Ἐνοικιάσεις

ΔΩΜΑΤΙΟ ἐνοικιάζεται γιὰ σοβαρὸ πρόσωπο, Ἀράτου 14α'.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ δωμάτια διὰ μαθητάς, φοιτητὰς καὶ ἐργένηδες. Πληροφορίαι τηλ. 325-285.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ χῶρος 200 τ.μ. παραπλεύρως «Πιρέλλι». Πληροφορίαι τηλ. 276-815 καὶ 323-002

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ δωμάτιον εἰς τὴν ὁδὸν Ραδινοῦ 6. Πληροφορίαι ἐκεῖ.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ γραφεῖον κεντρικώτατον προσόψεως εἰς νεόδμητον πολυκατοικίαν. Πληροφορίαι τηλ. 273-198.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ Βιοτεχνία μὲ ρεῦμα 380 V. μὲ τηλέφωνο καὶ ὅλα τὰ κομφόρ, διαστάσεων 180 τ.μ., ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μαιζῶνος 338. Πληροφορίαι τηλ. 323-010

ΔΥΟ ΓΡΑΦΕΙΑ ἐνοικιάζονται εἰς τὴν πολυκατοικίαν Ἁγίου Ἀνδρέου 55, ἔναντι Ἐθνικῆς Τραπέζης, συνεχόμενα γ' ὀρόφου. Πληροφορίαι τηλ. 422-736 ἢ 422-653.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἰσόγειο 280 τετραγ. μέτρα κεντρικό, γιὰ κατάστημα, ἐργαστήριο, ἀποθήκη. Πληροφορίες Θεόδ. Κ. Ἄννινο, πολ. μηχανικό, 10—11 π.μ. καὶ 6—8 μ.μ., τηλ. 279-390.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ γωνιαῖον φωτεινὸν κατάστημα κατάλληλον δι' οἱανδήποτε ἐργασίαν 140 τετραγωνικὰ μέτρα εἰς θέσιν Κουκούλη πλησίον τοῦ Κέντρου «Κουκου». Πληροφορίαι κ. Ἀλεξ. Ντάρμαν ἢ Βασίλ. Βλάντην Κουκούλι.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἡμιϋπόγειον γιὰ ἐπαγγελματικὴ στέγη 110 τετρ. μέτρων μὲ ἄλλα 120 τετρ. μέτρα συνεχομένης αὐλῆς (ἀκάλυπτος χῶρος) στὴν πολυκατοικία Μακεδονίας 76 (ὄπισθεν Ἁγ. Ἀλεξίου). Πληροφορίαι τηλέφ. 421-033, κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ
ἀνοικτὸς χῶρος 350 τ.μ. στὴν Ἔξω Ἀγυιᾶ, τηλ. 420-917

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ
μία ἢ δύο
ΓΚΑΡΣΟΝΙΕΡΕΣ
γιὰ ἀγορὰ
Τηλ. 279—171

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ οἰκία 3 δωματίων καὶ λοιπῶν χρειωδῶν, Ρ. Φεραίου 60, τηλ. 273-077

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἰσόγειος χῶρος 80 τ.μ. κατάλληλος γιὰ ἐπαγγελματικὴ στέγη ἢ ἀποθήκη. Διαμόρφωση χώρου καθ' ὑπόδειξη ἐνοικιαστοῦ, Κωνσταντινουπόλεως 71 — Νόρμαν. Πληροφορίαι τηλ. 423-583.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ὄροφος παλαιᾶς οἰκίας εἰς καλὴν κατάστασιν, 6 μεγάλων δωματίων, τὰ τρία ἑνοῦνται μὲ τετράφυλλες, μεγάλη κουζίνα, χωριστὸ μπάνιο, πλησίον πλατείας Ὄλγας, Ἀράτου 14 α'.

Ζητήσεις

ΖΗΤΕΙΤΑΙ μικρὸς διὰ Πρατήριον Βενζίνης, τηλέφ. 320-808.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ οἰκιακὴ βοηθὸς γιὰ φύλαξη δυὸ παιδιῶν. Πληροφορίες τηλ. 272-855, ὧρες 4—7 μ.μ.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ γυναίκα γιὰ νὰ φροντίζει ἡλικιωμένο ποὺ διαμένει στοῦ Τσιρογιάννη (στάση Εὔα). Ἐργασία πρωΐ-ἀπόγευμα. Προσφέρονται μισθὸς ἱκανοποιητικὸς καὶ ἂν θέλει φαγητὸ καὶ ὕπνος τὸ μεσημέρι. Τηλέφ. 522-352.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ σιδηροκατασκευαστὲς ἠλεκτροσυγκολλητές. Πληροφορίες τηλ. 991-503, 991-871.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ δεσποινὶς 15—17 ἐτῶν ὡς ὑπάλληλος. Πληροφορίαι κατ)μα Κοντοπανάγου Ἑρμοῦ 79 Α

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΝ ἀλλοδαποῦ ζητεῖται πρὸς ἀγορὰν τελευταίας διετίας, τηλ. 425-984 καὶ 421-767.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ συνεταῖρος δι' ἐμπορικὴν καὶ βιοτεχνικὴν ἐπικερδῆ ἐπιχείρησιν. Πελατεία ἐξησφαλισμένη. Πληροφορίαι τηλ. 321-997 καὶ 320-510

Πωλήσεις

ΠΩΛΕΙΤΑΙ καφενεῖο. Πληροφορίαι τηλ. 322-188.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ σὲ τιμὴ εὐκαιρίας 1.500 τ.μ. στὰ Σχολεῖα τοῦ Μαρούδα, τηλ. 272-693.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ αὐτοκίνητον ΒΟΛΒΟ 122 S, φορολογία 5.000 ἐτησίως. Πληροφορίαι τηλ. 325-470 καὶ 328-202.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδον εἰς Ρίον (ἔναντι Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου) εἰς συμφέρουσαν τιμήν. Πληροφορίαι τηλ. 425-473.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδον εἰς Μέσην Ἀγυιὰν ἐκ 400 πήχεων, οἰκοδομήσιμον, ἐντὸς οἰκισμοῦ. Μεσῖται ἀποκλείονται. Πληροφορίαι τηλ. 423-622.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
ΚΑΙ
ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ
ἰσόγειον κατάστημα 165 τετρ. μέτρα ὡς καὶ ὑπόγειον 150 μ2 ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀράτου 34-38. Πληροφορίαι τηλ. 278-515.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδο γωνιακὸ 490 μ. στὴν Ἔξω Ἀγυιᾶ καὶ γιὰ 6 ὀρόφους, σὲ τιμὴ συμφέρουσα. Πληροφορίες Μεσιτικὸ Γραφεῖο κ. Β. Καραμπέρου, τηλ. 271-205.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ἰσόγειος κεντρικὴ παλαιὰ μονοκατοικία διαμπερὴς σὲ δύο δρόμους καὶ γιὰ 7 ὀρόφους, σὲ τιμὴ εὐκαιρίας λόγω ἀναχωρήσεως. Πληροφορίες Μεσιτικὸ Γραφεῖο κ. Β. Καραμπέρου, τηλ. 271-205.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδο παραθαλάσσιο ἐντὸς οἰκισμοῦ καὶ πλησίον ὅλων τῶν εὐκολιῶν, σὲ τιμὴ εὐκαιρίας. Πληροφορίες Μεσιτικὸ Γραφεῖο κ. Β. Καραμπέρου, τηλ. 271-205.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδο 270 μ. ἐντὸς οἰκισμοῦ, ἄρτιο καὶ οἰκοδομήσιμο, στὸ Κουκούλι, πλησίον Κέντρου «Κούκου», σὲ τιμὴ εὐκαιρίας. Πληροφορίες Μεσιτικὸ Γραφεῖο κ. Β. Καραμπέρου, τηλ 271-205.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδο ἄρτιο καὶ οἰκοδομήσιμο μὲ τὴν ἄδεια τοῦ ἰσογείου καὶ προοπτικὴ 3 ὀρόφων στὸν Ἅγ. Νικόλαο Λεύκας, πλησίον ὅλων τῶν εὐκολιῶν καὶ σὲ τιμὴ εὐκαιρίας. Πληροφορίες Μεσιτικὸ Γραφεῖο κ. Β. Καραμπέρου, τηλ. 271-205.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ διαμέρισμα ἀνώγειον 3½ δωματίων διαμπερὲς ἐπὶ διορόφου μονοκατοικίας στὴν Καποδιστρίου 71. Πληροφορίαι 5—7 μ.μ. τηλέφ. 320-939.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ οἰκόπεδα στὴν Ἀνθούπολη Πατρῶν ἐντὸς σχεδίου πόλεως... Πληροφορίαι τηλ. 323-824 καὶ 422-689.

ΟΙΚΟΠΕΔΟΝ οἰκοδομήσιμον 300 τ.μ. πωλεῖται εἰς ὁδὸν Μαραγκοπούλου, ἔναντι Στρατιωτικοῦ Νοσοκομείου. Πληροφορίαι τηλ. 271-843.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ
ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ. Δύο κεντρικὲς αἴθουσες ἐμβαδοῦ 70 τ. μ. ἑκάστη Ρήγα Φεραίου 62. Πληροφορίες: τηλέφ. 220212 ἢ Ἀθηνῶν (01) 5238322

Ανατολια
ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΕΣ
ΤΟΙΧΟΥ
Θέλετε νὰ ντύσετε τοὺς τοίχους τοῦ σπιτιοῦ σας, τοῦ γραφείου σας, τοῦ καταστήματός σας μὲ τὶς καλύτερες Εὐρωπαϊκὲς ταπετσαρίες τοίχου, καὶ στὴν τιμὴ τῶν 70 δρχ. τὸ μέτρο;
Τότε, γιὰ ἄμεση ἐξυπηρέτηση καὶ δωρεὰν καταμέτρηση τηλεφωνήσατε:
ΠΑΤΡΑ:
τηλ. 270.462
(Μαιζῶνος καὶ Γούναρη)
Χ. Ἀσημακόπουλος & Σία

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδο 260 πήχεων στὸ Στάδιο Παναχαϊκῆς, ἄρτιο καὶ οἰκοδομήσιμο, σὲ τιμὴ καταπληκτικῆς εὐκαιρίας λόγω ἀνάγκης. Πληροφορίες Μεσιτικὸ Γραφεῖο κ. Β. Καραμπέρου, τηλ. 271-205.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ σὲ τιμὴ εὐκαιρίας: α) Διαμερίσματα ἕτοιμα νοικιασμένα στὴν πλατεία Γεωργίου, β) Καταστήματα ἕτοιμα νοικιασμένα κεντρικά, γ) Οἰκόπεδα παραθαλάσσια καὶ ἐκτάσεις γιὰ βιομηχανίες. Μεσιτικὸ Γραφεῖο Κων. Μπέσκου, Πατρέως 55, τηλ. 275-676 ἢ 0691)71-311.

ΜΕΛΙΣΣΑ: Εἰς τὸ μεσιτικὸ γραφεῖο μας δύνασθε νὰ ἀποταθῆτε δι' ὅ,τιδήποτε σᾶς ἀπασχολεῖ. Ἀγοραί, πωλήσεις, ἀνταλλαγαί, ἀντιπαροχαὶ οἰκοπέδων, οἰκιῶν, κτημάτων, καταστημάτων, διαμερισμάτων, γραφείων. Κτήματα: Ἀλισσός, Νιφορέϊκα, Λακκόπετρα, Ὀβρυᾶ, Καλλιθέα, Κρήνη, Σαραβάλι, Ρωμανοῦ, Ρίον, Χαλανδρίτσα. Οἰκόπεδα: Ζαρουχλέϊκα, Ψαροφάϊ, Ἀρόη, Προάστιο, Ἐγλυκάδα, Διάκου, Ὀβρυᾶ καὶ σὲ ἄλλες περιοχὲς τῶν Πατρῶν ὑπάρχουν οἰκόπεδα, κτήματα καὶ οἰκίες. Ὅλα μὲ εὐκολίες πληρωμῆς. Πληροφορίες Καρακάρη 178, τηλ. 272-693

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τὸ Γραφεῖον μας τὰ κάτωθι ἀκίνητα: 1) Οἰκόπεδα ἐντὸς Σχεδίου Πόλεως καὶ οἰκισμοῦ. 2) Οἰκίαι ἐντὸς τῆς πόλεως μὲ 500.000 — 600.000 — 750.000 καὶ 900.000 δρχ. 3) Διαμερίσματα: Γκαρσονιέρες διάφορες ἀπὸ 280.000 — 350.000 τῶν 35 τ.μ. ἑτοιμοπαράδοτες, τῶν 2 δωματίων, 3—4 καὶ 5 δωματίων μὲ πολὺ καλὲς τιμές. 4) Καταστήματα εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς πόλεως. 5) Δενδροπερίβολα καὶ περιοχὲς πλησίον τῆς πόλεως. Ἐπίσης κτῆμα παραθαλάσσιον μὲ τιμὴν εὐκαιρίας σὲ θαυμασία περιοχὴ κοντὰ στὴν Πάτρα. Πληροφορίαι Μεσιτικὸν Γραφεῖον Ι. Ξουρῆ — Α. Παπαχριστοπούλου, πλατεῖα Καποδιστρίου 7 (Μαρκᾶτο) τηλ. 278-401.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ
πεπειραμένες γαζώτριες γιὰ πρωϊνὴ καὶ ἀπογευματινὴ βάρδια. «MES—CAL» *Παπαφλέσσα 21*
ΤΗΛ. 329-475

ΠΩΛΕΙΤΑΙ διαμέρισμα 2 καὶ 3 δωματίων καθὼς καὶ ρετιρέ, σὲ πολυκατοικία πολυτελοῦς κατασκευῆς πλησίον Ι. Ναοῦ Ἁγ. Σοφίας. Πληροφορίες Μεσιτικὸ Γραφεῖο κ. Β. Καραμπέρου, τηλ. 271-205.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ διαμερίσματα καὶ καταστήματα. Πληροφορίαι τηλ. 325-038 καὶ 323-923.

Διάφορα

ΕΙΜΑΙ συνταξιοῦχος 55 ἐτῶν καὶ ζητῶ ἐργασία, διαθέτω μοτοσακὸ τρίκυκλο, Βασίλειος Παπαδόπουλος, Ἁγίου Ἰωάννη Πράτσικα 125.

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ νομίσματα Ρήγα Φεραίου 85, τηλ. 278-216.

ΑΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἔντυπα στὸ Τυπογραφεῖον Θ. ΚΟΥΚΟΥΡΑ Ρήγα Φεραίου 60, τηλ. 273-077.

ΨΥΓΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ καινουργῆ καὶ μεταχειρισμένα μὲ πολλὲς εὐκολίες πληρωμῆς. Ἀνταλλάσσομεν τὸ παλαιόν ψυγεῖον σας μὲ καινουργές. Ἄμεσος τεχνικὴ ἐξυπηρέτησις ἀπὸ εἰδικευμένους τεχνικούς. ΘΕΟΔ. ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΣ, Γούναρη καὶ Ρήγα Φεραίου, Πάτραι, τηλ. 276-382.

ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΑ. Πρότυπον Γραφεῖον Συνοικεσίων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κανακάρη 178, α' ὄροφος, γραφεῖον 2. Πᾶς ἐνδιαφερόμενος ἢ ἐνδιαφερομένη ἢ γονεὺς δύναται νὰ διέλθη ἀπὸ τὸ γραφεῖο μας. Ἐχεμύθεια, θετικότης, ἐμπιστοσύνη. Ὧραι λειτουργίας 8—1 π.μ. καὶ 5—8 μ.μ., τηλ. 272-693.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΝ διὰ σόμπες, καλοριφέρ. Πρὶν ἔλθη ὁ χειμώνας φροντίστε γιὰ τὸ πετρέλαιο τοῦ σπιτιοῦ σας. Τὸ τηλεφώνημά σας μᾶς βρίσκει ἕτοιμους γιὰ γρήγορη καὶ σωστὴ παράδοση. Πρατήριον FINA Κων. Τσουτσάνης, Κορίνθου 177, ὄπισθεν Ἀρσακείου, τηλ. 275-727. Πάντα πρώτη σὲ ἐξυπηρέτηση.

ΝΤΕΤΕΚΤΙΒΣ ΟΜΙΛΟΣ ΕΡΕΥΝΩΝ ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗ. Παρακολουθήσεις, μαγνητοφωνήσεις, μαγνητοσκοπήσεις, ἐξακριβώσεις, συλλογὴ δικαστικῶν ἀποδείξεων. Διατίθενται, ἰδιωτικὸ αὐτοκίνητο μὲ ραδιοτηλέφωνο, δύο τηλεοπτικὰ συνεργεῖα καὶ πλήρης ἠλεκτρονικὸς ἐξοπλισμός. Πάτραι Κορίνθου 228, τηλ. 270-634. Ὧραι λειτουργίας γραφείου, 8.30 π.μ. ἕως 2 μ.μ. Ἀθῆναι Πατησίων 14 (8ος ὄροφος), τηλ. κέντρον 3634-630 (ὅλο τὸ 24ωρο). Θεσσαλονίκη Ἀριστοτέλους 14 τηλ. 261-636.

ΗΛΙΑΣ ΓΡ. ΚΑΤΣΩΝΗΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ
ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΣ
8—1 π.μ. & 5—9 μ.μ.
Τὸ Σάββατον ἀπόγευμα ἐπὶ συνεντεύξει
ΕΙΣ ΤΟ ΙΑΤΡΕΙΟΝ ΤΟΥ
ΚΟΡΙΝΘΟΥ — ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ 39—41

ΧΑΡ. Γ. ΜΑΡΟΥΛΗΣ
ΜΑΙΕΥΤΗΡΑΣ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
Δέχεται καθημερινῶς 9 - 12 π.μ. καὶ 6 - 9 μ.μ.
Ἰατρεῖον πλατεῖα Γεωργίου 20, τηλ. 223-611 καὶ οἰκίας 322-838

Dr ΓΕΡ. Σ. ΡΩΜΑΝΟΣ
ΜΑΙΕΥΤΗΡ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
Δέχεται καθημερινῶς: 11.30 — 1 π.μ. καὶ 6—8 μ.μ.
ΙΑΤΡΕΙΟΝ: ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 29
Τηλ.: 223-455, τηλ. οἰκίας: 223-488 καὶ 224-726
Μαιευτικαὶ καὶ Γυναικολογικαὶ Παθήσεις — Ἀνδρικὴ καὶ Γυναικεία Στείρωσις — ΚΡΥΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

ΥΦΗΓΗΤΗΣ
ΔΗΜ. Ι. ΒΙΣΚΟΣ F.A.C.S.
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ
Γεν. Νοσοκομείου Πατρῶν
ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ
ΔΕΧΕΤΑΙ 5-7 μ.μ., ΜΑΙΖΩΝΟΣ 69
ΤΗΛΕΦ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 221-231
ΤΗΛΕΦ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ 222-812

Παρὰ τῆς
ΞΥΛΟΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ Α. Ε.
ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ
τεχνῖτες καὶ ἀνειδίκευτοι ἐργάτες. Τηλ. 522-011 καὶ 522-225

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ
διώροφος οἰκοδομὴ 700 τμ, κατάλληλος γιὰ βιοτεχνία καὶ οἱανδήποτε ἐπιχείρηση
Πληροφορίαι τηλ. 421-892

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΒΑΣ. ΜΕΡΤΖΑΝΗ
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 204 — ΤΗΛ. 273-767 ΠΑΤΡΑ
Ἀποπερατωθείσης τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μεσολογγίου 52 πολυκατοικίας, ἀρχίζει ἡ πώλησις, διαμερισμάτων 67, 82, 87 καὶ 103 τ.μ., ἅπαντα διαμπερῆ, ὡς καὶ αἴθουσα 150 τ.μ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ
ΦΩΤΟ ΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
αρτιν
1931
ΠΑΤΡΑΙ — ΑΘΗΝΑΙ
κλισσε δι'ολας τας εκτυπωσεις
εφημεριδων · περιοδικων
βιβλιων · διαφημισεων · αφισσων
κλπ εντυπων
πολυχρωμα · μονοχρωμα
ΠΑΤΡΑ: ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ 47 ΤΗΛ. 276 203
ΑΘΗΝΑ: ΓΕΡΑΝΙΟΥ 6 ΤΗΛ. 5240 761

Τυπογραφεῖον Καλλιτεχνικὸ
"ΣΑΜΑΡΤΖΗ"
ΕΝΤΥΠΑ — ΜΠΙΛΙΕΤΤΑ
ΑΓΓΕΛΤΗΡΙΑ ΓΑΜΩΝ
ΕΥΡΩΠΗΣ
Ἁγ. Ἀνδρέου 61 (ἐντὸς τῆς στοᾶς)
Τηλ. 275-505 ΠΑΤΡΑΙ